

ДСНС УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник училища

полковник служби

цивільного захисту

Микола ГОВОРУЦАК

«06»

04

2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
З НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОЇ, ГАРНІЗОННОЇ ТА
КАРАУЛЬНОЇ СЛУЖБ В ОРГАНАХ І ПІДРОЗДІЛАХ
ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ**

підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника (зі скороченим строком навчання) за освітньо-професійною програмою «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека

Вінниця-2022

Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Освітня програма підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра освітнього рівня вищої освіти, окрім спеціальності Пожежна безпека, скороченим строком навчання) за освітньо-професійною програмою «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека. Вінниця: ВПУ ЛДУБЖД (м. Вінниця), 2022.

Освітню програму складено на основі стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», затвердженої наказом МОН України від 06.04.2022 № 308, та освітньо-професійної програми «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 261 Пожежна безпека, затвердженої наказом училища від 04.07.2022 № 67-ОП.

Укладач:

старший викладач-майстер виробничого навчання
навчального відділення технічної підготовки,
майор служби цивільного захисту,
спеціаліст другої категорії

Іван СИПЧУК

РЕКОМЕНДОВАНО

до розгляду на засіданні педагогічної ради навчальним відділенням пожежної тактики та організації служби

Протокол № 1 від «04» липня 2022 року

Начальник відділення – майстер
виробничого навчання навчального відділення
пожежної тактики та організації служби
підполковник служби цивільного захисту

Іван ТАТАРИНОВ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради училища
Протокол № 1 від «06» липня 2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (далі Служба) - спеціальне невійськове об'єднання аварійно-рятувальних та інших формувань, органів управління такими формуваннями системи центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Основними завданнями Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту є: забезпечення постійної готовності сил і засобів цивільного захисту до ліквідації надзвичайних ситуацій, пожеж та їх наслідків; проведення невідкладних робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій гасіння пожеж та організація життєзабезпечення потерпілого населення; надання з використанням спеціальних аварійно-рятувальних засобів оперативної індивідуальної допомоги громадянам (населенню) у разі виникнення подій у побуті, які загрожують їхньому життю і здоров'ю або можуть завдати матеріальної шкоди; участь у міжнародному співробітництві у сфері цивільного захисту.

Порядок організації діяльності та функціонування органів та підрозділів Служби вивчаються в обсязі навчальної дисципліни «Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах і підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Мета дисципліни «Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах і підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» є вивчення основних принципів організації роботи органів управління та підрозділів Служби, порядку організації та несення караульної служби і підготовки особового складу чергового караулу, вивчення основних положень законодавчих та нормативно-правових актів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Як дисципліна професійного спрямування «Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах і підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» узагальнює і використовує в освітньому процесі практичний досвід діяльності органів та підрозділів служби.

Практичне заняття проводиться двома викладачами з урахуванням необхідності розділення навчальної групи на дві підгрупи.

Дана навчальна дисципліна є базовою для вивчення таких дисциплін як «Пожежна тактика» та окремих розділів дисципліни «Тактика дій під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків».

У результаті вивчення дисципліни «Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах і підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» здобувачі освіти повинні бути здатні до вирішення професійних завдань в складі підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у сфері цивільного захисту та повинні мати:

інтегральні компетентності:

- здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки під час ліквідування надзвичайних ситуацій, аварій, їх наслідків і гасіння пожеж або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасних природничих, математичних та технічних наук на основі системного підходу та може характеризуватися певною невизначеністю умов в процесі професійної діяльності;
- нести відповідальність за результати своєї діяльності;
- здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях;

загальну компетентність:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність застосовувати вимоги законодавства України у сфері пожежної безпеки та цивільного захисту населення і територій у своїй професійній діяльності;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, ведення службової документації;
- здатність приймати повідомлення про надзвичайні ситуації, аварії, пожежі та здійснювати контроль за ситуацією на підконтрольній території для запобігання та мінімізації їх наслідків;
- здатність проводити координацію та оперативне регулювання роботи взаємопов'язаних пожежно-рятувальних підрозділів на місці події;
- здатність до забезпечення взаємодії пожежно-рятувальних підрозділів із іншими оперативними службами міста (району) під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Програмні результати навчання:

- дотримуватися вимог законодавства, державних та міжнародних стандартів в професійній діяльності;
- планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність підпорядкованого особового складу;
- здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері пожежної безпеки та цивільного захисту населення і територій;
- організувати дії підпорядкованого особового складу щодо виконання наказів старшого керівника під час аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- організовувати постійний контроль за підтриманням у технічно справному стані протипожежної та аварійно-рятувальної техніки, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту;
- здійснювати оперативне регулювання та координацію роботи взаємопов'язаних пожежно-рятувальних підрозділів під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
- проводити обмін оперативною інформацією із дотриманням вимог щодо конфіденційності і налагоджувати взаємодію між пожежно-рятувальними підрозділами та іншими оперативними службами міста (району) під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Засоби діагностики успішності навчання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- виконання практичних робіт;
- тематичний контроль;
- екзамен.

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ тем	Назви тем	Всього годин	Кількість аудиторних годин				Само-сті
			всього	лекція	практичне заняття	семінарське заняття	
1	Організація, завдання, структура перспективи розвитку Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	5	4	4	-	-	1
2	Основи цивільного захисту	14	12	8	2	2	2
3	Порядок проходження служби, соціальний і правовий захист працівників органів та підрозділів цивільного захисту	6	4	4	-	-	2
4	Загальні положення з організації гарнізонної служби в органах управління і підрозділах оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	5	4	4	-	-	1
5	Організація та порядок несення служби черговими караулами в пожежно-рятувальних підрозділах	10	8	4	4	-	2
6	Професійна підготовка та післядипломна освіта в органах управління та підрозділах цивільного захисту	5	4	2	-	2	1
Всього годин / кредитів ECTS		45/1,5	36	26	6	4	9

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організація, завдання, структура та перспективи розвитку Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення державної політики у сфері цивільного захисту, його основні завдання. Структура ДСНС України. Мету створення та структура Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

Організація діяльності Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Основні положення організації Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Основні завдання, функції та права Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Порядок здійснення управління Оперативно-рятувальною службою цивільного захисту.

Організація функціонування Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Права центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення державної політики у сфері цивільного захисту. Система управління Оперативно-рятувальною службою цивільного захисту. Діяльність Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту відповідно до покладених на неї завдань. Організація взаємодії Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту з іншими силами цивільного захисту.

Рекомендована література 1, 2, 3, 5, 9, 12, 18, 19, 22, 23.

Тема 2. Основи цивільного захисту

Законодавство України у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Законодавство України у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Основні положення законодавчих актів України у сфері цивільного захисту. Мета та принципи забезпечення цивільного захисту населення і територій. Основні завдання цивільного захисту.

Структура та порядок функціонування єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій. Основні завдання та склад єдиної державної системи цивільного захисту. Організація, структура та порядок діяльності єдиної державної системи цивільного захисту. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій. Сили і засоби єдиної державної системи цивільного захисту. Органи управління єдиною державною системою цивільного захисту.

Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Законодавство України щодо класифікації надзвичайних ситуацій.

Класифікація надзвичайних ситуацій відповідно до сфери виникнення та за їх рівнями. Мета розробки та зміст плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями. Здійснення класифікації надзвичайних ситуацій та критерії їх

визначення. Розподіл надзвичайних ситуацій за їх рівнями.

Робота щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Організація робіт при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Організація планування заходів та реагування на надзвичайні ситуації. Управління заходами реагування на надзвичайні ситуації. Етапи здійснення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Оповіщення про надзвичайні ситуації. Евакуація населення під час виникнення надзвичайних ситуацій. Евакуація населення під час виникнення надзвичайних ситуацій. Види евакуаційних заходів, випадки при яких здійснюється евакуація населення. Евакуаційні органи, їх функції та завдання. Планування, організація та технічне забезпечення евакуаційних заходів. Порядок проведення екстреної евакуації. Оповіщення про надзвичайні ситуації. Мета сигналів оповіщення та випадки, в яких вони подаються. Система оповіщення цивільного захисту, її склад та порядок функціонування. Організація оповіщення та інформування населення під час виникнення надзвичайних ситуацій. Дії населення при отриманні попереджувальних сигналів і мовній інформації.

Практичне заняття 1.

Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Рекомендована література 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23.

Тема 3. Порядок проходження служби, соціальний і правовий захист працівників органів та підрозділів цивільного захисту

Порядок проходження служби в органах та підрозділах цивільного захисту. Прийняття на службу в органи і підрозділи цивільного захисту та укладання контракту. Призначення на посади та переміщення по службі. Порядок присвоєння та позбавлення спеціальних звань. Звільнення зі служби органів та підрозділів цивільного захисту. Умови проходження служби в органах та підрозділах цивільного захисту. Права, обов'язки та відповідальність осіб рядового та начальницького складу. Атестація осіб рядового і начальницького складу.

Основні положення щодо проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту. Призначення на посади та переміщення по службі органів і підрозділів цивільного захисту. Атестація осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту. Звільнення зі служби органів та підрозділів цивільного захисту.

Рекомендована література 1, 2, 8, 9, 12, 14, 18, 22.

Тема 4. Гарнізонна служба

Загальні положення організації гарнізонної служби. Призначення Гарнізону служби. Порядок організації діяльності служб гарнізон. Гарнізон служби, його призначення та завдання. Оперативні служби гарнізону та їх роль в забезпеченні заходів щодо ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Посадові особи Гарнізону служби та їх обов'язки.

Сили і засоби Гарнізону служби та порядок їх використання. Зведені загони для гасіння великих пожеж на території України. Організація взаємодії з іншими службами населених пунктів і адміністративних районів. Порядок перевірки несення гарнізонної служби. Призначення та перелік робіт з формування і пересування зведеного загону.

Рекомендована література 2, 9, 12, 14, 22.

Тема 5. Організація та порядок несення служби черговими караулами в пожежно-рятувальних підрозділах

Загальні положення організації внутрішньої та караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах. Організація внутрішньої та караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах. Порядок організації та несення внутрішньої і караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах. Посадові особи караулу, їх права та обов'язки. Порядок несення служби в пожежно-рятувальних підрозділах, що охороняють об'єкти на договірних засадах. Порядок організації та несення караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах.

Вимоги до розміщення особового складу пожежно-рятувального підрозділу. Вимоги до розміщення особового складу пожежно-рятувального підрозділу. Утримання приміщень. Опалення, освітлення та провітрювання приміщень пожежно-рятувального підрозділу. Організація несення служби черговими караулами в пожежно-рятувальних підрозділах. Порядок зміни караулів в пожежно-рятувальних підрозділах. Внутрішній наряд караулу пожежно-рятувального підрозділу. Документи служби чергового караулу.

Практичне заняття 2.

Організація несення служби черговими караулами в пожежно-рятувальних підрозділах.

Рекомендована література 2, 9, 12, 14, 22.

Тема 6. Професійна підготовка та післядипломна освіта в органах управління та підрозділах цивільного захисту

Порядок організації професійної підготовки та післядипломної освіти особового складу органів управління та підрозділів цивільного захисту. Загальні положення організації професійної підготовки та післядипломної освіти особового складу органів управління та підрозділів ОРС ЦЗ. України. Організаційні види навчання в системі професійної підготовки та післядипломної освіти та порядок їх проведення. Терміни та зміст навчання

в системі професійної підготовки та післядипломної освіти.

Первинна професійна підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник». Підготовка фахівців з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший бакалавр», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Порядок організації службової підготовки особового складу органів і підрозділів цивільного захисту. Організація та порядок проведення занять зі службової підготовки в пожежно-рятувальних підрозділах. Документи планування службової підготовки. Методика підготовки навчально-методичних документів для проведення занять з особовим складом чергового караулу.

Рекомендована література 2, 8, 9, 14, 16.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України : станом на 1 вересня 2015 року : відповідає офіц. текстові. - Київ : ФОП ПАЛИВОДА А. В., 2015. - 64 с.
2. Кодекс Цивільного захисту України : станом на 1 липня 2013 року : відповідає офіц. текстові. – Вінниця : Діло, 2014. – 138 с.
3. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 : (Електронний ресурс). Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п. – Назва з екрана.
4. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 № 733 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text> – Назва з екрана.
5. Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації Державного рівня : постанова Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 № 223 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2018-%D0%BF>. – Назва з екрана.
6. Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій: постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF>. – Назва з екрана.
7. Про затвердження Порядку класифікацій надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями : постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF>. – Назва з екрана.
8. Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу : постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 № 593 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/593-2013-%D0%BF>. – Назва з екрана.
9. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1052 : (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF>. – Назва з екрана.
10. Національний класифікатор ДК 019:2010 "Класифікатор надзвичайних ситуацій" (КНС) : наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 N 457 (v0457609-10) : (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF>. – Назва з екрана.
11. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій : наказ МВС України від

06.08.2018 № 658 : (Електронний ресурс). – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0040-13. – Назва з екрана.

12. Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій : наказ МВС України від 03.07.2014 № 631 : (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0853-14>. – Назва з екрана.

13. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 № 733 : (Електронний ресурс). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text> – Назва з екрана.

14. Порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій : наказ МВС України від 10.02.2022 № 116 : (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0534-22>. – Назва з екрана.

15. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту : наказ МВС України № 340 від 26.04.2018 р.

16. Настанова з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту : наказ МВС України від 26.05.2020 № 412 (Електронний ресурс). – Режим доступу : www.dsns.gov.ua/files/2017/1/19/osv/412. – Назва з екрана.

17. Безуглов О.Є. Організація служби та підготовки особового складу пожежно-рятувальних підрозділів: навчальний посібник / О.Є. Безуглов, В.М. Ішук, О.М. Колєнов, О.О. Назаров, В.М. Попов. – Харків : НУЦЗУ, «Міськдрук», 2012. – 436 с.

18. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист : підручник – 2-ге вид., перероблено / М.І. Стеблюк. – Київ : Знання, 2010. – 487 с.

19. Скидан М.А. Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій : практичний посібник / М.А. Скидан – Київ : Атіка, 2007. – 110 с.

20. Могильченко В.В. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, Техногенна та природна безпека, том 1: навчальний посібник / В.В. Могильченко – Київ: КІМ, 2007. – 260 с.

21. Козловський М.В. Організація служби і підготовки в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України : посібник / М.В. Козловський, Л.В. Хом'ячук – Вінниця, 2006, – 96 с.

Додаткова:

22. Шоботов В.М. Цивільна оборона : навчальний посібник / В.М. Шоботов – Київ : Центр навчальної літератури, 2004, - 259с.

23. Пшеничний В.Н. Рятувальні роботи під час ліквідації надзвичайних ситуацій. Частина 1: посібник / В.Н. Пшеничний – Київ: Основа, 2006, – 120 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Рівень навчальних досягнень	Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень
I. Початковий рівень	1	Здобувач освіти може відтворити 2-3 основних понять щодо організації діяльності органів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш 20 % від загальної кількості тестів, зіштовхується з труднощами при виконанні практичних робіт.
	2	Здобувач освіти може усно відтворити кілька функцій органів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так, ні"); частково виконує практичні завдання, не вмюючи їх правильно оформляти; може самостійно знайти відповідь у тексті документа або підручника; розрізняє окремі поняття без зв'язку між ними; виконує 20% від загальної кількості завдань.
	3	Здобувач освіти може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення понять щодо організації діяльності гарнізону служби, караульної та внутрішньої служби; слабо орієнтується під час практичних робіт, які може виконувати лише за допомогою викладача та детальної інструкції; відсутні сформовані уміння та навички; не вміє складати висновки до практичної роботи; виконує 30% від загальної кількості тестів.
II. Середній рівень	4	Здобувач освіти має середній рівень знань; описує основні положення планування, організації діяльності гарнізону служби, караульної та внутрішньої служби; за допомогою викладача здатен відтворити навчальний матеріал, має фрагментарні навички в роботі з підручником; неповно характеризує загальні ознаки понять організації служби; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу; за інструкцією та за допомогою викладача виконує практичні роботи з неповним їх оформленням; виконує 45% від загальної кількості тестів.

	5	Здобувач освіти знає близько половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою
		частиною заданого матеріалу, формулює поняття організації служби, наводить приклади, знає основні закони та правила; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; самостійно виконує практичні завдання, оформлює їх, не роблячи повних висновків; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.
	6	Здобувач освіти самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; може поверхово аналізувати організацію та функціонування органів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту і робити певні, але нелогічні та неточні висновки; характеризує функції окремих медичних понять; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми; за допомогою викладача встановлює причинно-наслідкові зв'язки, розв'язує прості, типові вправи; за інструкцією виконує практичні роботи, але робить висновки, що не відповідають змісту завдання; виконує 65% від загальної кількості тестів.
III.	7	Здобувач освіти правильно відтворює логіку основних понять служби, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, має стійкі знання; застосовує їх для вирішення стандартних ситуацій; наводить власні приклади на підтвердження висловлюваної думки; самостійно викладає матеріал теми; здатен за допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами інформації; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; за інструкцією виконує практичні завдання, але робить неповні висновки; виконує 75% від загальної кількості тестів.

<p>Достатній рівень</p>	<p>8</p>	<p>Здобувач освіти достатньо засвоїв основні поняття, категорії; вільно використовує навчальний матеріал у стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору взаємозв'язку; здатен на порівняльну характеристику явищ; формулює та чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого здобувача освіти; виправляє допущені помилки; застосовує здобуті знання на практиці; за інструкцією виконує практичні роботи, при цьому висновкам бракує чіткості; здатен опрацювати матеріал самостійно, уміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості тестів.</p>
	<p>9</p>	<p>Здобувач освіти вільно оперує вивченим матеріалом; пояснює зв'язки між законодавчими та нормативно-правовими актами; самостійно аналізує та систематизує їх, розв'язує ситуаційні задачі; знання може застосовувати в змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; самостійно й правильно виконує практичні роботи, роблячи чіткі висновки; виконує 85% від загальної кількості тестів.</p>
	<p>10</p>	<p>Здобувач освіти має глибокі та повні знання понять основних видів діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби, гарнізонної, караульної та внутрішньої служби, порядку проходження служби; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно аналізує і розкриває суть визначень, систематизує та встановлює причинно-наслідкові зв'язки; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується в нестандартних ситуаціях; виконує практичні завдання, правильно їх оформляє та робить логічні й послідовні висновки відповідно до мети роботи; здатен до самостійного вивчення матеріалу; виконує 95% від загальної кількості тестів.</p>

IV. Високий рівень	11	Здобувач освіти здатен до самостійного вивчення матеріалу; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; уміє застосувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень у практичній діяльності; самостійно знаходить інформацію (наукова література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемні завдання; самостійно вирішує та виконує 100% загальної кількості тестів.
	12	Здобувач освіти має системні знання з дисципліни, уміє самостійно їх набувати, представляє власні неординарні судження; користується широким арсеналом засобів для доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; ретельно виконує практичні завдання; легко справляється з творчими завданнями.